

TREND

ÇUHADAROĞLU

ŞUBAT 2013

Ahmet Çuhadaroğlu

**“Benim Hayatım
Cumhuriyetimizin
Kurulmasıyla Paralel”**

**B/S/H Genel
Müdürlük ve
Ar-Ge Binası**

**Ekolojik
Yaklaşımda
İklimle Dengeli
Cephe Tasarımı**

OTOMATİK DÖNER KAPILAR

Enerji tasarrufu ve
konfor için tasarlanmış
kapı otomasyon
sistemleri.

90 dakika hayat kurtarır!

FP 67

YANGINA DAYANIKLI KAPI PENCERE SİSTEMLERİ

60 veya 90 dakika
boyunca yangın
yayılımını en az
seviyede tutar.

İÇİNDEKİLER

06 BİZDEN HABERLER

12 RÖPORTAJ

Ahmet Çuhadaroğlu

16 KONUK MİMAR

Mimar Emre Arolat

18 PROJE

B/S/H Genel Müdürlük ve Ar-Ge Binası

23 MAKALE

Ekolojik Yaklaşımda İklimle Dengeli
Cephe Tasarımı

30 ÇUHADAROĞLU AİLESİ

TREND ÇUHADAROĞLU

Yayın Sahibi Tüzel Kişi
Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş.
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Halil Halit Güral

ÜÇ AYDA BİR YAYINLANIR
ŞUBAT 2013 ■ SAYI 34

Yayın Türü: Yerel Süreli Yayın

Adres : Yakuplu Mh. Hürriyet Bulvarı No: 6 34524
Beylikdüzü / İSTANBUL
Tel : 0212 875 18 20 - 875 35 80 - 224 20 20 pbx
Faks : 0212 875 11 08 - 0212 224 20 40
Web : www.cuhadaroglu.com.tr
E-Posta : iletisim@cuhadaroglu.com
Yapım : İş Dünyası Yayıncılık Ltd. Şti. / www.b2bmedya.com
Baskı ve Cilt : Altan Basım

Yayında ismi geçen hiçbir malzeme izin alınmaksızın basılamaz ve kullanılamaz.
Trend yayınlarının telif hakları **Çuhadaroğlu**'na aittir.

Değerli Dostlar

KENAN ARACI
Çuhadaroğlu Genel Müdürü

Bir yılı daha geride bıraktık ve 2013 yılına girdik. Evet zaman çok hızlı geçiyor veya biz öyle algılıyoruz. Çocukluk yıllarımızda zaman bizler için neredeyse hiç geçmez adeta yerinde sayardı, büyüyüp artık orta yaşı devirince tam tersi zamanın nasıl geçtiğini algılayamıyoruz. Hatta iş ortamında bunu çok konuşur, “Gün bana yetmiyor” diye birbirimize şikayetlerde bulunuruz. Benim için de 2012 yılı gerçekten o kadar hızlı geçti ki ne zaman yılı bitirip 2013 yılına başladık anlayamadım. Dönüp geriye baktığımda ise aklımda kalan, gündemimizi işgal eden binlerce haber, olay ve konudan bende şaşkınlık, sevinç ve üzüntü izleri bırakan birkaç olay dışında hiçbir şeyi sıralayamadım. Eminim ki sizler de geriye dönüp düşündüğünüzde aklınızda kalan olayları bir çırpıda sıralamakta problem yaşayacaksınız.

Bu hız ve teknoloji çağında ticaretle, yani ekonomide ne oldu dersenez, 2012 yılının ekonomik göstergeler açısından 2011 yılından çok farklı olduğunu söyleyemeyiz herhalde. Anlayacağınız 2012 yılı dünya ve ülkemiz için zor bir yıl oldu. 2008’in son çeyreğinde başlayan ve gelişmiş ülkeler dahil, dünya ekonomisini etkisi altına alan finansal krizin ve arkasından gelen ekonomik krizin hala devam ettiği malumunuzdur. Bu sürecin devam ettiğinin en belirgin işareti de dünya ekonomisini sırtlayan ülke büyümelerinin düşmesidir. Dünya ekonomisi içerisinde takip edilen ve krizden en az etkilenen ülke olan Türkiye ekonomisi de bu sıkıntılı süreçten nasibini almış ve 2012 yılını %2,8 civarında bir büyüme ile kapatmış gibi görünüyor. 2013 yılı için tahmin edilen Türkiye büyüme oranı ise %4 olarak hedeflenmiş.

Bizim de içinde olduğumuz sanayi dalı, İnşaat Sektörü de bu olumsuz gelişmelerden nasibini aldı ve veriler doğrultusunda geçen yıla göre, özellikle yılın ikinci yarısında yaşanan düşüş ile beraber 2012 yılı için hedeflenen %8 in altında, %4 civarında bir büyüme ile yılı kapatacağı yönünde. Buna karşın toplam ihracatımızın %13 ünün inşaat sanayi malzemecileri tarafından yapılıyor olması sektörün desteklenmesinin ne kadar önemli olduğunun en çarpıcı işareti. Özellikle gündemimize oturan, başta kentsel dönüşüm projeleri, mevcut binaların yeşil tasarruf sağlayacak hale dönüştürülecek projelerle 2013 yılının hem inşaat hem de inşaat malzemeleri açısından çok daha iyi bir yıl olması mümkün. Üstelik tüm bu değişim sürecini kendi mimar, mühendis ve müteahhitlerimizden bizim gibi yerli malzeme, inşaat malzemesi üreticilerine kadar kendi insan gücümüz ve tecrübemiz ile gerçekleştirip yapabiliriz.

Değerli Dostlar,

2013 yılının çok daha güzel, çok daha başarılı ve en önemlisi sağlıklı, huzurlu ve umut dolu bir yıl olmasını dilerim. Belki bir umut olması ve akılda kalması dileği ile geçen gün okuduğum bir yazarın kitabında yer verdiği bazı öğütleri sizlerle paylaşarak sizleri selamlıyorum;

- Hayat haksızlıklarla dolu ama yine de güzel.
- Hayat nefret ve kıskançlığa zaman harcayacak kadar uzun değil.
- Hayatını başkaları ile mukayese etme çünkü ötekilerinin neler çektiğini bilemezsin.
- Kendini nasıl hissedersen hisset, hareket et, kalk, giyin ve dışarı çık.

30.03.2013 tarihinde başlayacak olan organizasyonda, Türkiye ekonomisine yön veren büyük firmaların patronları ve üst düzey yöneticileri yeşil sahalarda bir araya gelerek önce penaltı atacak sonra da dostluk maçı yapacaklar.

İş hayatındaki dostluklarını spor ile birleştiren ünlü patronlar, sporda da ne kadar başarılı olduklarını 2013 yılında da fileleri havalandırarak bir kez daha gösterecekler.

Patronlar Ligne özel hazırlanan formalar ile yeşil sahalara çıkan ünlü patronlar ve yöneticiler, firmalar arasındaki birliği, beraberliği, dostluğu ve iletişimi de spor vesilesiyle en üst seviyelere çıkartıyor. Her yıl bir kere düzenlenen Patronlar Liginde keyifli bir hafta sonu yaşayan patronlar ve yöneticiler, firmalarının futbol takımlarına da liderlik ederek motivasyonun artmasını sağlıyor.

Patron ve yöneticilerin iş hayatındaki başarılarını, yeşil sahalarda attıkları gollerle süslemeleri bekleniyor. Sürpriz konukların da yer alacağı organizasyonun, bu yıl çok renkli geçeceği belirtiliyor.

Geçtiğimiz yıl, Türkiye Sektörler Ligi 2012 Sezonunda Kale Seramik Şampiyon olmuş, Çuhadaroğlu liginde ikinci bitirmişti. Hürriyet Gazetesi üçüncü olurken, ligin en iyileri ödülleri İMSAD Yön. Kur. Üyesi Kenan Aracı vermişti. Geçtiğimiz yıl, 7 hafta boyunca takımının bütün maçlarına gelerek destekleyen Çuhadaroğlu Holding Genel Müdürü Kenan Aracı, Türkiye Sektörler Ligi'nin "En İyi Takım Başkanı" olarak seçilmişti.

Türk Serbest Mimarlar Derneği “10. Mimarlık Ödülleri” Sahiplerini Buldu

Türk Serbest Mimarlar Derneği (TSMD), mimarlık mesleğinin öne aldığı değerlerin yaygınlaşması, mimarlık kültürünün ve mimarlık mesleğinin uygulanmasının geliştirilmesi, yapı sektöründeki sistem ve standartların yükseltilmesi, kentsel çevre bilincinin oluşması ve yapı sektörünün gelişmesi için, 1987 yılından bu yana hizmet veren bir sivil toplum örgütü.

Çeyrek yüzyılını tamamlayan TSMD, hedefleri doğrultusunda kuruluşundan bu yana mimarlık ortamına ve kültürüne katkı koyan mimarları, kurumları ve yapıları ödüllendiriyor. İki yılda bir düzenlenen TSMD Mimarlık Ödülleri, Büyük Ödül, Yapı Ödülü, Mimarlığa Katkı Ödülü, Basın-Yayın Ödülü ve Jüri Özel Ödülü olmak üzere 5 dalda veriliyor.

Çuhadaroğlu Holding sponsorluğunda 15 Aralık 2012’ de Sheraton Ankara Otel’de düzenlenen Gala Gecesinde 10. su verilen TSMD Mimarlık Ödülleri’nde Sayın Enver Tokay’ın müellifi olduğu Ankara Vali Konağı TSMD “Jüri Özel Ödülü” nü aldı.

Sevinç Hadi ve Şandor Hadi, bir ömür boyu mimarlığa adanmış yaşamları içinde, gerçekleştirdikleri nitelikli projeler, mimarlığa ve kent kültürüne yönelik çok boyutlu katkıları, çok sayıda mimarın yetişmesine yönelik olarak verdikleri emek, taviz vermeden sürdürmeye çalıştıkları modernist ve çağdaş mimarlık arayışları ve bir model olarak öne çıkan mesleki beraberlikleri ile TSMD “Mimarlığa Katkı” ödülüne sahip oldu.

Prof. Dr. Enis Kortan, Türkiye Mimarlık ortamına uzun yıllar eğitimci, mimar, eleştirmen ve araştırmacı olarak hizmet veren Türkiye ortamında modern mimarlığın anlaşılmasına, sevilmesine ve yerleşmesine yönelik katkıları, gündelik ve moda olan eğilimlere taviz vermeksizin sürdürdüğü rasyonel ve tutarlı tavır, mimarın mimarlık mesleğinin saygınlığını korumaya,

mimarlığın özgün bir yaratıcılık alanı ve bir sanat olarak algılanmasına yönelik çabaları ve bu doğrultuda yaptığı çok sayıda araştırma ve yayınlara TSMD “Mimarlığa Katkı” ödülünün sahibi oldu.

Ali Sinan Konyalı, kültür ve sanat kitaplarının yanı sıra Didim-Milet-Priene, Doğu Karadeniz’de Kırsal Mimari, Bin Çeşit İstanbul ve Boğaziçi, Museum With No Frontiers, Discover Islamic Art, İstanbul Experience, Kuzey Doğu Anadolu’da Mimari, gibi mimarlık kitaplarında yer alan fotoğraflarının oluşturduğu zengin mimarlık birikimi, aralarında Berlin, Stockholm, Venedik gibi uluslararası sanat ortamlarının yer aldığı kentlerde gerçekleştirdiği sergilerle Mimarlığın ve mimarlık kültürünün yüceltilmesine, tanıtılmasına yönelik katkıları nedeniyle TSMD “Mimarlığa Katkı” ödülünün sahibi oldu.

ürkiye mimarlık ortamında ve uluslararası ortamda eğitimci, araştırmacı ve eleştirmen olarak tanınmanın yanı sıra şair ve sanatçı kimliği ile de öne çıkan Prof. Dr. Ali Cengizkan eğitim ve yayın ortamına verdiği aralıksız katkının içinde

özellikle yakın dönem mimarlık mirasının özgün araştırmalar yolu ile tanıtılması, tartışılması ve bir değer olarak algılanmasına yönelik katkıları, mimarlığın kent ölçeğinde etki ve işlevselliğinin fark edilmesine yönelik çabaları, mimarlar odası ve mimarlıkla ilgili diğer sivil toplum örgütleri ile paydaş sanat ve disiplinler ortamlara verdiği destek nedeni ile TSMD “Mimarlığa Katkı” ödülünün sahibi oldu. □

7. Kişisel Gelişim ve Başarı Zirvesi, “Değişim Zamanı” Temasıyla Gerçekleşti

İş dünyası çalışanlarının bilgi, beceri ve yaratıcı düşüncelerini geliştirerek kariyer basamaklarını hızlı çıkmalarını ve iş hayatında başarılı bir yere sahip olmalarını sağlamak misyonuyla 2006 yılında ilki düzenlenen Kişisel Gelişim ve Başarı Zirvesi, 6 yılı geride bıraktı

Yönetici ve yönetici adaylarının katılımıyla gerçekleşen Kişisel Gelişim ve Başarı Zirvesi, iş dünyasındaki kişilerin gelişimine öncülük etmeye devam etti. Zirvenin bu yılki teması “Değişim Zamanı” oldu. 22 Kasım 2012 tarihinde Sheraton Maslak Otel’de yedincisi düzenlenen zirvede, Doğan TV Holding Yönetim Kurulu Başkanı Arzuhan Doğan Yalçındağ, Akfen Holding Yönetim Kurulu Başkanı Hamdi Akın, Moda Tasarımcısı Arzu Kaprol, TV8 Spor Direktörü Serhat Ulueren, Çuhadaroğlu Holding Yönetim Kurulu Üyesi Nejat Çuhadaroğlu, Nestle Türkiye CEO’su Reinhold Jakobi ve Beyaz Show’a “Başarı Ödülü” takdim edildi. Zirvede bu yıl Akfen Holding Yönetim Kurulu Başkanı Hamdi Akın, Çuhadaroğlu Holding Yönetim Kurulu Üyesi Nejat Çuhadaroğlu, Nestle Türkiye CEO’su Reinhold Jakobi, Psikolog-Yazar ve “Stres ve Başa Çıkma Yolları”, “Üstün Başarı”, “Bedenin Dili”, “Ekip

Çalışması”, “Liderlik Hayalini Yorganına Göre Uzat” ve “Türk Kültüründe Yönetmek” kitaplarının yazarı Prof. Dr. Acar Baltaş, Bengi Semerci Enstitüsü Kurucusu ve Psikiyatrist Prof. Dr. Bengi Semerci, M-GEN Gelecek Planlama Merkezi Kurucusu ve Fütüristler Derneği Eski Başkanı Ufuk Tarhan, M.Ü. BESYO Öğretim Üyesi ve Eğitimci-Danışman-Mentor Prof. Dr. Turgay Biçer, Boyner Holding İK Direktörü “Ofis Hikayeleri” ve “Pozitif Yönetim” kitaplarının yazarı İdil Türkmenoğlu, Türkiye’de Kristal Elma ve Effie de olmak üzere 30’dan fazla; uluslararası 40’den fazla ödül sahibi ve 41-29 Ajans Başkanı Alemşah Öztürk, DBE Kurucu Başkanı ve Psikolog Emre Konuk, Uzman Psikiyatrist Dr. Tanju Sürmeli, Türk Lider Merkezi Kurucu Başkanı Bülent Şenver, Amrop International Türkiye Yönetici Ortağı Prof. Dr. Yeşim Toduk gibi birçok önemli isim konuşmacı olarak yer aldı. □

Çuhadaroğlu, Düsseldorf Aluminium 2012 Fuarı ve Kongresine Katıldı

Messe Düsseldorf tarafından düzenlenen ALUMINIUM 2012 Almanya'nın Düsseldorf şehrinde, 9 - 11 Ekim 2012 tarihlerinde gerçekleşti.

Çuhadaroğlu Holding'in standı ile katıldığı fuar, 50 ülkeden 950 civarında katılımcının alüminyumla ilgili ürün ve hizmetlerini, 100 ülkeden 25.000'nin üzerinde ziyaretçiyle buluşturdu. Fuar ile eşzamanlı olarak GDA tarafından düzenlenen alüminyum 2012 konferansı da ziyaretçilerin ve sektör profesyonellerinin ilgi odağı oldu. ALUMINIUM 2012 fuar ve kongresi, tüm sektöre genel bir bakış açısı sağlıyor. Fuar ham madde, yarı ve tam mamul tedarikçileri, yüzey işleme ve makine üreticileri, alüminyum işleme ve teknoloji ve ekipmanları, hafif metal ticareti ve danışmanlık alanlarını kapsayan uluslararası bir etkinlik olarak büyük ilgi gördü. □

Çuhadaroğlu, "İnşaat ve Konut Konferansı"na Sponsor oldu

1 2 Aralık 2012 tarihinde Marrit Hotel Asia'da Eventuum / MTI tarafından organize edilen kamu, inşaat sektörü, medya ve bağlantılı sektörlerden çok sayıda davetlinin katıldığı İnşaat ve Konut Konferansında Çuhadaroğlu sponsor olarak yerini aldı.

İnşaat ve Konut Konferansı; profesyoneller için, sektörün ticari ve güncel olarak tartışılmasına ve yeni yaklaşımlar geliştirilmesine katkı sağlayan networking, tartışma ve tarafsız bilgilenme platformu sağladı. Katılımcılar nitelikli hedef kitlesi ile bir araya gelme fırsatı yakaladı. □

Bosch Çerkezköy Yerleşkesinde İkincil Cidarlı Cephe Konforu

Bosch Çerkezköy yerleşkesi projesi ile birlikte, Türkiye'deki ses yalıtımlı binaların sayısı giderek çoğalıyor. İnşaatına 2011 yılında başlanan ve 2012 yılında tamamlanan, Ateş Mimarlık tarafından mimari projelendirilmesi yapılan projenin inşaatı, Yeni Teknik Yapı İnşaat Taahhüt Sanayi ve Tic. Ltd. tarafından gerçekleştirildi. Binayı özel kılan en önemli ayrıntı ise, Çuhadaroğlu tarafından projeye özel tasarlanan ve talep edilen mimari gereksinimleri karşılayan Uniter Cephe Sistemi, entegre yürüme yolu ve cam güneş kırıcıları. Yerleşkenin önemli tasarım kriterlerine uygun olarak hayata geçirilen iki cidara sahip giydirme cephede, 42 dB ses yalıtımı sağlayan özel gürültü kontrol camları kullanıldı.

Cephe Sistemi Özel Olarak Tasarlandı

Ülkemizde olduğu kadar yurt dışında da çok katlı, özellikli yüzlerce projede imzası olan Çuhadaroğlu Alüminyum San. ve Tic. A.Ş. tarafından Bosch Çerkezköy yerleşkesindeki Cepheye 5200 m² ısı bariyerli kapaklı modüler panel sistem, 1600 m² yürüme yolu ikinci cidar cephe, 800 m² stick sistem cephe ve doğramalar, 500 m² ışıklık, 1200 m² A2 sınıfı Alucobond marka kompozit levha kaplama uygulandı. Ayrıca 29 adet yangına dayanıklı kapı doğraması kullanıldı. Ayrıntıları proje sayfalarımızda okuyabilirsiniz. □

Çuhadaroğlu, İstanbul Sanayi Odası 11. Sanayi Kongresi ve İnovasyon Sergisi'ne Sponsor Oldu

İstanbul Sanayi Odası, 11. Sanayi Kongresi ve İnovasyon Sergisi'ni "Bölgesel Üretim, Küresel Güç" temasıyla, 19-20 Aralık 2012 tarihlerinde, İstanbul Kongre Merkezi'nde düzenledi.

Kongre süresince gerçekleştirilen İnovasyon Sergisi'nde, sanayi kuruluşları, üniversiteler ve araştırma kurumlarının yenilikçi ürün ve sonuçlanmış projeleri ile inovasyonun finansmanına aracılık eden destek hizmetleri bir araya geldi. Firmalar ve kurumlar, sergiye konu ürün veya sonuçlanmış projelerini "Bilgi", "Fikir ve Proje" ve "İnovasyon" tematik alanlarında yer alan standlarda sergiledi.

Çuhadaroğlu'nun sponsor olarak katıldığı sanayimizin buluşma noktası olan ISO Sanayi Kongresi'nin konuk konuşmacıları, Maryland Üniversitesi Küresel Strateji ve Girişimcilik Profesörü, "China India Institute" Baş Danışmanı, Stanford Üniversitesi ve Insead Strateji Profesörü Dr. Anil Gupta ile China Europe International Business School, China Innovation Centre Yönetim Profesörü ve Direktörü Prof. George Yip oldu. □

CUHADAROĞLU
Alüminyum Sistemleri

ST 80 S

**ISI ve SES
YALITIMLI
DOĞRAMA**

Mekarlarda
kabul edilebilir ses
seviyesinin elde
edilmesini sağlar

Ahmet Çuhadaroğlu

“Benim Hayatım Cumhuriyetimizin Kurulmasıyla Paralel”

Ahmet Çuhadaroğlu kimdir? Çuhadaroğlu Holding kurucusu Ahmet Çuhadaroğlu’nu kendi ağzından tanıma fırsatı bulduğumuz, bu kısa röportajını ilgiyle okuyacağınızı umuyoruz...

Benim hayatım: Cumhuriyetimizin kurulmasıyla paralel. 1925 yılında Sivas’da doğdum. İlkokulu Sivas’da bitirdim. İstanbul’a geldim. 1938’de Vefa Lisesi’nde ortaokula başladım. İstanbul Erkek Lisesini bitirdim. Sonra Mimar Sinan Üniversitesi Mimarlık Fakültesi’ni bitirdim ve iş hayatına başladım.

1-2 yıl askere gitmeyi geciktirdikten sonra, iş hayatına vakıflarda çalışarak başladım. Sonra serbest mimarlık yaptım. 2-3 yıl da Doğu’da askerlikle geçtikten sonra İstanbul’a döndüm. O günkü şartları size anlatabilmem çok zor. İmkanlar çok farklı, iş yapmak için çevre lazım, para lazım, bilgi lazım... Bilgi var, sermaye yok, çevre yok. Bu şartlar altında tutunmaya çalışıyorsun. Bir yerde yukarı çıkmak için tırmanıyorsun fakat tutunduğun şeyler hep elinde kalıyor. Zaman geliyor aşağı iniyorsun, sonra tekrar tırmanmaya çalışıyorsun. Tesadüfler de oldu elbet. Taksim Tünel’de mimarlık bürom vardı... Bir gün köyden bir okul arkadaşım çıkageldi. Mimarlık yaparken Fatih’te bir proje çizmiştim. Bir apartman projesiydi. O projenin demir işlerinin kendisine verilmesi konusunda mal sahibiyle görüşmemi istiyordu. Ve sonuç olarak demir işlerinin bu arkadaşına verilmesini sağladım. “Al hadi işi yap bakalım” dedik. Bize “Testerem yok, matkabım yok” demeye başladı. “Ben ne anlarım bu işlerden, al dedin işi aldık” dedim. Neyse efendim, arkadaşına yardımcı olayım derken mal sahibine de “yapamıyoruz” diyemedik. İş üzerimize kaldı. Önce mimari projesini yaptığım bir dostumdan bir miktar borç para aldım ve gerekli aletleri aldık. Demirciliğe bu sayede başlamış oldum. Demir kapı pencere yapan biri olarak buldum kendimi... O zamanki demir karaborsadaydı. Demir alıp işleyip, yerine takana kadar fiyat değişiyordu. Satmasam daha karlıyım, öyle bir durumdu. Ama şartlar beni demirci yaptı...

Eskişehir’de Porsuk Çayı üzerinde Porsuk Barajı var. Almanlar orada bir işhanı yapıyordu. Onlardan işi aldım. Ancak işi yapacak param yoktu. Yanıma iki tane daha ortak buldum ve onlarla birlikte daha sonra Ataköy’de daha büyük bir demir işi çıktı. Ataköy o zaman daha yeni yapılıyordu.

Mimar arkadaşların teşvikiyle buradaki ihaleye girdik. O zaman rakipler Profilo ve Arçelik’ti. O zamanlar rakiplerimizin imkanları vardı. Presleriyle sacları bükebiliyorlardı. Arkadaşım mimar Aydın Boysan, orada müdüdü. Mimarlık ikinci planda kaldı ve akıntı beni demir doğrama-çelik işleyen, uygulayan biri haline getirdi. Ahmet Bey, Selahattin Bey ve Firuz Cevahir de demir doğrama işi yapıyorlardı. Onlarla birlikte ASFER’i kurduk. 8 yıl ortaklık yaptık bu arkadaşlarla. Ancak işi yapacak yer bulamıyorduk. Kağıthane derelerinde ahırlar vardı. Onlardan kiralamak istedik ancak beğenmedik. Şu an ÇUHADAROĞLU’nun bulunduğu yere (Çağlayan’a) yerleştik ama bina falan yoktu. 8 yıl sonra ayrıldık. Diğer arkadaşlar devam etmediler. Vefat edenler oldu.

Cumhuriyetin ilk mimarlarındanınızın yeni Türkiye’imiz genç Cumhuriyetimizin imarı, mimarisinde katkılarınız çok büyük. Bir çok özel projede Ahmet ÇUHADAROĞLU imzası var? Mimarlık bürosu açarak iş hayatına

başladınız peki nasıl oldu tesadüfler mi sizi alüminyumla tanıştırdı, yoksa alüminyumu önceden biliyormuydunuz? Alüminyumla tanışmanız nasıl oldu?

Almanlar, Hilton Oteli’ni yapıyordu. Kısmen demir işleri de yapılıyordu. Şantiye şefi de arkadaşımdı. Gidip gelirken görüyordum alüminyum profilleri... “Ben niye yapmıyorum bunu” dedim. Ethem Gömlekçi vardı, meraklıydı “profil yapsam, uğraşsam” diyen bir arkadaş. Ethem Çömlekçi’ye kalkıp yapması için o zaman bir miktar para verdim. Alüminyum doğramının daha iyi olacağını düşündüm. Ethem “Profiller yaptım ben” dedi. Gittim baktım, yamuk yumuk birşey...

O zamanlar presler falan nerde... Huni’nin üzerine alüminyum

eritiyor, huninin altınada kalıbı bağlamış; döküm gibi birşey yapıyor, akıyor profil... Alüminyum macerası böyle başladı. Biz bunu böyle geliştirdik. Benzin istasyonu işi almıştım. Alüminyumdan yapayım dedim. Finlandiyalı Türk Kablo diye bir firma vardı. Elektrik kabloları yapıyordu. İzmit'te fabrika kurdular. Tabii alüminyum çekme işini bilmiyorlardı. Firmaya alüminyumu anlatmaya çalışıyordum 'Vitrin vesaire yapabilirsiniz aslında siz' diye... Vitrinin ne olduğunu anlatamadım adamlara. Kabloyu çekenlerin vitrinde yapabileceğini düşünmüştüm. Yaptırmayı başardım da... 25 yıla yakın bu firmaya profil çektirdim. Hedef değil, akıntıyla buralara gelmiştik. Taksim'de 40-50 yıl önce Inter Continental Otel'i yıkıp yeniden yapılıyordu. Oranın alüminyum doğrama işlerini almıştım. İş almıştım ama bırakın yanımdaki elemanları mimarlarımız dahi acemiydi... O zamanlar çocuk sahibide olmuştum. Geceleri oturup proje çözüyordum. Yardımcım da yoktu... Türk Kablo'ya profil çektirip otel işini yaptık. Bu arada teşkilatımız biraz daha büyüdü. Cam işlerini de almıştık. Camlar Fransa'dan geliyordu, dışardan gelen camları o zamanki şartlarla profillere uydurmaya çalışıyorduk. O zaman yurt içinde yeni rakiplerimde çıkmaya başlamıştı. Feniş, Arçelik gibi alüminyum profil işley en firmalar...

Tüm kuşaklara anlatılacak, hakkınızda kitap yazılabilecek çok sevilen bir kişiliğe sahipsiniz. Eski çalışanlarınız şuan çok önemli yerlere geldiler ve hala sizi yere göğe sığdıramıyorlar. Bunun nedeni nedir?

Bunun bir sırrı yok elbet... Sırrı kişinin işine saygısı: Sabah kalkıp zamanında işine geliyor olması. Etiler'de oturuyordum, kar yağardı, çizmelerimi giyer işimin başında olurdum. Prensiplerim sayesinde belki hem işimin, hem çalışanımın saygısını kazandım.

Anadolu'daki işlere koşturur olduk. Libya'da, Sibiry'a'da, Rusya'da işler yaptık. 10-15 sene sonrasında Suudi Arabistan'da, Cidde'de işler yaptık. Avrupa'ya açıldık.

Fransa'da, Almanya'da birçok başarılı projeye imza attık.

Alüminyumla ilgili devam edecek olursak sizce Türkiye'de alüminyum olması gereken noktada mı?

Alüminyum, Türkiye'de anlaşıldı ve tüketiliyor. Şu an sektörde 350 tane pres var diye duyuyorum. Ancak ticaret hayatı biraz birbirinin peşinden geliyor. Yeni birşey yerine olanı yapmaya çalışıyoruz. Sektörde şu an gereksiz bir yarış hakim. Belki faydası vardır bilemiyorum. Ama uzun ticaret hayatımda yok olan, kaybolan çok firma gördüm. Aslında Çin sınırına kadar da bizdekiler gibi presi olan ülke yok. Bizim firmamız şu an oralarda işler yapıyor yada malzemelerimiz oralarda satılıyor.

Peki sizce Alüminyum tüketimi Türkiye'de hangi aşamada?

Alüminyum tüketimi konusu, bütçe ile ilgili bir konu. O sebepten gelişmiş ülkelerdeki tüketimi yakalayabilmemiz için önce tüketicinin ekonomik durumunun iyi olması gerek. Çünkü alüminyum ucuz bir malzeme değil elbette 'herkes kapım, pencere alüminyum olsun ister, ancak belki de mecburen plastik kullanmak zorunda kalıyorlar. Ancak kaliteli olan, uzun ömürlü olan, geri dönüşümlü olan malzemenin alüminyum olduğu kesin.

Ortak paydası alüminyum olan iş adamlarımız, sizce bir araya gelebiliyor mu? Birlikte bir güç oluşturabiliyorlar mı?

Olabilmesi mümkün değil. İnsanlar ayrı ayrı yaratılmış. Ona egoizim; derler "ben ben" dersin bir araya gelemezsin. Bir araya gelirlerse birbirini yerler. Gelinirse elbet çok güzel olur, çok güzel eserler çıkar. Biz bu kadar başarabildik yüzde yüz bir araya gelebileceğimizi sanmıyorum. Bununla birlikte yeni nesillerin bu birlikteliği sağlamaları tabi ki sektör ve ülkemiz açısından bir güç oluşturmaktır.

Sosyal konularda da hep faal gördük sizi bununla ilgili birşey söylemek istermisiz? Arkanıza dönüp baktığınızda çok güzel eserler bıraktınız...

İnsanların içinden gelen bir vefa borcu... Devletimiz bizi okuttu. Zara'da bir yüksek okul yaptık. Mahallede bir ilköğretim okulu yaptık. Zara'daki yüksek okulu, Cumhuriyet Üniversitesi'ne (Sivas) bağışladık bunlar özel, güzel şeyler. Bununla birlikte her yıl düzenli olarak inşaat sektöründe faaliyet gösteren yetkili uygulayıcı bayilerimize gerek mevcut atölyelerinde, gerekse toplantılarımızda gerçekleştirdiğimiz eğitimlerle, bilgi ve becerilerini arttırmalarına yönelik teorik ve pratik uygulamalara dayalı eğitimler veriyoruz. Bu eğitimleri herkese açmak ve eğitimlerin sonunda, vereceğimiz sertifikalarla daha bilinçli, bilgili, sektöre katkı sağlayacak donanımlı istihdam gücü sağlamayı hedefliyoruz. 6 yıldır mimarlık fakültelerine yönelik öğrenci proje yarışması düzenlemekteyiz. Öğrencilerin iş hayatına hazırlanmalarına yardımcı oluyoruz.

Bunca yıllık tecrübelerinize dayanarak gençlere iletmek istediğiniz öneri ve öğütler var mı?

Herşeyden önce dürüst, kanaatkar ve sabırlı olmaları ilerleyen iş hayatları için çok önemli. Dünyanın gelişmesine paralel teknolojiyi ve bilgiyi takip etsinler, değişime ayak uydursunlar.

Bilgiyi üretmek ve bilgi sahibi olmak için daha çok çalışsınlar. Bir de tabi gençken sağlıklarına dikkat etsinler. Sağlıklı yaşama yollarını öğrensinler. Mutlaka spor yapsınlar.

Son olarak ilave etmek istediğiniz Ahmet Bey?

İnsanlarımız egoistliklerini yenerlerse yanındaki insanın da başarılı olmasına engel olmazlarsa, hatta destek olurlarsa o zaman daha sosyal bir kişi oluyorsunuz. Birlikte çalışarak ilave etmem gerekirse bir lokomotifin başı olursa tüm vagonlar da bir arada gider. Bunu şekillendirmek de mümkün. Biz bir araya gelerek 100'er lira toplayarak ALKOP'u kurduk. Şu an olmaması için de bir neden yok.

Hatta şu an mahallemize (Çağlayan'a) hukukçular gelecek gibi görünüyor. Bu doğrultuda yeni bir Alüminyumcular Çarşısı'na ihtiyaç var gibi gözüküyor. Mahalle ticari vasfını yitirebilir bu sebeple girişimci olmakta fayda var. Toparlayıcı bir kişi olursa, egolar olmazsa, dürüstlük olursa elbet güzel şeyler de olacaktır... □

(*) Dergimizin 26. sayısında yayınlanan röportaja istek üzerine tekrar yer verdik.

Mimar Emre Arolat:

“Cephe, Derdini İyi İfade Etmeli”

Mimar Emre Arolat, “Her projede olabildiğince sade, duru ve arınmış bir cephe tasarımı hedeflemenin, her projede olabildiğince çeşitli malzemeye dayalı, çok sesli ve çığırkırı bir tasarımı hedeflemekten temelde önemli bir farkı yok; her iki tercih de bildiğini okuyan bir yönelimin iki ucunun ifadesinden ibaret” diyor... (*)

Mimar Emre Arolat, bir yapının dışarıdan nasıl görüldüğünün kuşkusuz önemli olduğunu, ancak buna “dış cephe önemlidir” diye otomatik bir cevap vermenin ve dış algının sadece cephenin bir “yüzey” olarak nasıl artiküle edildiğiyle, ne cins malzeme kullanıldığıyla sınırlı olduğunu savlamanın eksik bir tanım oluşturduğunu dile getiriyor. EAA’da (Emre Arolat Architects) “durum” odaklı bir tasarım pratiğini sürdürmeye ve geliştirmeye çalıştıklarını vurgulayan Arolat, “Her projenin, her özel durumun kendi sorunlarını tanımlamak, kendi hedeflerini belirlemek, kendi derdlerini ayırtmak ve tam da o özgül durumun cevaplarını aramak üzerine kurulu bir pratik bu. Mimarlık akımlarından, üslup ve alışkanlıklardan bağımsızlaşması hedeflenen bu yöntemin bütün tutarlılığı, her defasında neyin sorunsallaştırılacağına yeniden düşünülmesinde yatıyor. Yapıların dışarıdan nasıl algılanacağı, izleyiciye veya kullanıcıya ne söyleyeceği, çevresiyle, kentle, dünyayla nasıl ilişki kuracağı da tasarım sürecinin bir yerlerinde devreye sokulan, zaman zaman çok öncelenen; bazen de duruma göre, sadece daha fazla önemsenen çalışmaların doğal sonucu olarak ortaya çıkartılan bir çalışma. Bu çalışma kimi durumda dış cephede kullanılacak malzemeyi, tüm özellikleriyle kılı kırk yararak kararlaştırma noktasına kadar giderken bazen de sadece türünün, dokusunun ve genel etkisinin belirlenmesiyle yetiniliyor. Herhangi bir yapıda, herhangi bir ön karar olmaksızın o özgül durumun koşulladığı tasarımının bir parçası olan tercihler devreye giriyor ve dış yüzey de bu seçimlerden payını alıyor” ifadelerini kullanıyor. “Mimari tasarımda cephe, yapının kendisinden ayrı bir şeymiş gibi tasarlanmamalı. Güncel olarak yaygın biçimde kullanılan biçimler ve malzemeler var. Bunları ciddiye aldığımızı söyleyemeyeceğim” diyen ünlü mimar, son yıllarda dünyada uygulanan yöntem ve sistemler hakkındaki görüşlerini ise şöyle özetliyor: “Mimari tasarımdaki tutarlılığın, ortaya çıkan yapıların mimarlık dillerindeki akrabalıkta aranması her dönem için yaygın bir yönelim oldu. Bunu sorunlu bulduğumuz kolaylıkla söylenebilir. Denenmiş, ezberlenmiş ve benimsenmiş olanın, her durumun ilacı, panzehiri olarak ortaya çıkmasının mimarlık düşüncesini engellediği ve mimarlık

dünyasının sözünü sığlaştırdığı açık. Her projede olabildiğince sade, olabildiğince duru ve arınmış bir cephe tasarımı hedeflemenin, her projede olabildiğince çeşitli malzemelere dayalı, çok sesli ve çığırkırı bir tasarımı hedeflemekten temelde önemli bir farkı yok. Zira birbirine tamamen zıtmiş gibi görünen her iki tercih de doğruyu teklaştiren, o projenin özgöl durumunu hiçe sayan, her projede değışkenlik göstermesi kaçınılmaz olan parametreleri görmezden gelen ve sonuçta bildiğini okuyan bir yönelimin iki ucunun ifadesinden ibaret. Öncelenmiş doğruların ürettiğı bu tür davranışların tümü, öznel motivasyonlardan koşullanıyor. Bazı biçimlerin, bazı malzemelerin ve bu malzemeleri bir arada kullanma şekillerinin dönemsel olarak yaygınlaşması ve modalaşması bunun doğal bir sonucu. EAA'da birlikte tasarladığımız arkadaşlarımızla, sorgulamaya kapalı olan bu yönelimin, özellikle son dönemde hoşla giden biçimler ve efektlerden ibaret olan bir mimarlığı meşrulaştırdığını; bunun da tehlikeli ve sığlaştırmacı olduğunu düşünüyor, konuşuyor ve hep birlikte bu durumun üzerine gidiyoruz."

Dalaman Havalimanı'nın ehlileştirme çabalarından uzak, çıplak kalmayı seçmiş bir strüktür olarak ortaya çıkmasını amaçladık! "Dalaman Havalimanı'nda, terminal yapılarının standartlığının yarattığı sıkıcılık-yoksunluk duygusuyla başla çıkmayı denedik. Uluslararası havalimanları konvansiyonunu sorunsallaştırmayı hedeflerken bölgenin zengin peyzajı, iklimsel özellikleri ve bu yöredeki turizm faaliyetinin özgölüğünün aracı olabileceğini düşündük. Tasarımın ana kararlarından biri olan iç boşluklar, dışla bütün doğallığıyla, içte ise soyutlanmış biçimiyle bölgedeki mevcut peyzajın devamını sağladı. Yıllık beş milyon yolcu kapasiteli terminalin, neredeyse sadece yaz sezonunda kullanılacak olması, gelen ve giden yolcunun ayrı katlarda öngörölün sirkülasyonu, iç alanlar ve farklı seviyeler arasındaki görsel akışkanlık ve ticari birimlerin cazip kılınması gibi veriler tasarımı geliştirirken diğer önemli girdiler oldular."

"Bu tür yapılar için alışıldık olan teknolojist ve strüktürel iddialardan uzak duran sistem, düzenli bir betonarme ızgara yapı ile ondan 2.50 metre koparak üzerinde standart profillerle inşa edilen çelik örtüden oluşturuldu. Yatayda ve düşeyde ana yapıdan kopartılarak tasarlanan örtünün, iki çatı arasında kalan boşluk ve güneş kırıcı elemanlarla kendi mikroklimasını yaratmasını ve rüzgara açılarak nefes alan bu sistemin, parçalı kitleler üzerindeki düzenli tekrar aracılığıyla bütünsel bir sükunet oluşturmalarını önemsedik. Parlak malzemeler ve çok ışıklı hacimler yerine, çıplak beton, doğal ahşap ve mat döşeme kaplamalarıyla oluşturulan yüzeylerin koyuluğuyla loşlaştırılmış salonlar, yapının kitlesel kurgusu ile başlatılan sorgulamanın iç alanlardaki devamını sağladı. Yapıda kullanılan elektro-mekanik sistemlerin oluşturduğu yapısal ağız örtülmeden görünür kılınması adına, bu sistemin de tasarımı mimari projenin bir parçası olarak EAA tarafından yapıldı. Böylece bu yapının, bilindik terminal yapılarındaki ehlileştirme

ve domestikleştirme çabalarından uzak, korkusuzca çıplak kalmayı seçmiş bir strüktür olarak ortaya çıkmasını amaçladık."

Cephe, derdini iyi ifade etmeli

"Sevdiğim uygulamaların, gerçek derdini en iyi ifade edenler olduğunu söyleyebilirim. Mutlaka bir örnek vermem gerekirse, iki yıl önce Birecik'te gördüğüm bir yapıyı ilk sıraya koymam gerekir. Büyük bir olasılıkla 'eldeki' malzemeleri kullanarak yapılan bu uygulamanın ortaya çıkardığı şiirselliğe hayran olduğumu hatırlıyorum. Mimar eliyle yapılan ve buram buram tasarım kokan işler arasında bana böyle bir hissi veren çağdaş bir yapıya sıklıkla rastlamadığımı söyleyebilirim. Bu yoksunluğun eksenini, kendi önyargılarının ürettiğini de kabul ederek... Peter Zumthor'un Vals'teki taş kaplı yapısı bile çok 'işli' onun yanında"

Boğaziçi gibi bir sokak ve ona doğru inen yamaçların oluşturduğu cephelerin güzelliğinin emsalsiz olduğunu düşünüyorum

"Mimar eliyle tasarlanmış birkaç gerçekten çirkin suratlı yapının, koca İstanbul'u çirkinleştirebileceğini hiç mi hiç düşünmüyorum. İstanbul gibi az şehir var dünyada. Boğaziçi gibi bir sokak ve ona doğru inen yamaçların oluşturduğu cephelerin güzelliğinin emsalsiz olduğunu düşünüyorum. İnsanoğlunun yoğun uğraşı da yetmiyor onu bozmaya. Öte yandan, İstanbul'un o çok karmaşık ve ele avuca sığmaz semtlerindeki örüntüyü de genel olarak çok cazip buluyorum." "Bir de insan eliyle yapılmış, kullanılmış ve korunmuş olanlar var. Cazibesini bugün de devam ettiren Floransa gibi. Sokak, hiza, sınır, anıt gibi kenti kent yapan özelliklerini yüzyıllardır kaybetmeyen. Görelî daha yeni kurulmuş olmasına karşın New York'u, özellikle Manhattan yarımadasını dünyanın en güzel yerlerinden birisi olarak görüyorum. Sanırım bunda o kimseye yar olmayan şehrin özgöl ruhunun payı büyük. Borneo, Sporenburg ve Java adalarıyla Kuzey Amsterdam'ın yeni yüzü de, Berlage planını hiç bozmadan sürdüren Güney Amsterdam'ın o eşsiz örüntüsü de ayrı ayrı ilginç. İtalya'nın Toscana yöresindeki Assisi, San Gimignano ve Siena gibi eski kentler de birer mücevherdirler. Ancak bunların bir kısmı neredeyse bir müze-kente dönüşüyor. Hakiki bir hayat yerine turizmin koşulladığı, sahipsiz bıraktığı, içinde yaşayanların her hafta değıştiğı kentler bunlar. Böyle bir durumda da herhangi bir güzelliğten söz edilebileceğini düşünemiyorum doğrusu."

Mimarın kafası karışıkla sorun yaşayacaktır

"İyi kullanıldığında günümüzdeki malzeme çeşitliliğini bir sorun olarak görmüyorum. Mimarın kafası karışıkla, az malzemeyle de çok malzemeyle de sorun yaşayacaktır. Burada farkındalık ve bilinç önemli iki olgu olarak ortaya çıkıyor. Bilinçsiz heves kadar aramayı, araştırmayı engelleyen tutuculuk da tehlikeli..."

B/S/H Genel Müdürlük ve Ar-Ge Binası

BSH Grubu'nun, Çerkezköy'deki yeni Genel Müdürlük ve Ar-Ge Binası, 50 milyon euro'luk yatırımla hayata geçti. Proje'nin dış cephesi, Çuhadaroğlu tarafından projeye özel olarak tasarlanan Uniter Cephe Sistemi'yle kaplandı...

Avrupa'nın en büyük beyaz eşya üreticilerinden B/S/H (Bosch ve Siemens Ev Aletleri) Grubu, Çerkezköy'de 50 milyon Euro'ya mal olan yeni Genel Müdürlük ve Ar-Ge binasını açtı. Yapımına 2011 yılında başlanan ve 2012 yılında tamamlanan binanın mimari projesi, Ateş Mimarlık tarafından; inşaatı, Yeni Teknik Yapı İnşaat Taahhüt Sanayi ve Tic. Ltd tarafından yapıldı. Bina, Çuhadaroğlu tarafından projeye özel olarak tasarlanan Uniter Cephe Sistemi, entegre yürüme yolu ve cam güneş kırıcıları gibi detaylarıyla dikkat çekiyor.

Bosch Çerkezköy yerleşkesi projesi ile birlikte, Türkiye'deki ses yalıtımlı binaların sayısı da giderek çoğalıyor. Binanın iki cidara sahip giydirme cephesi, 43 desibel ses yalıtımı sağlayan özel gürültü kontrol camları ve kompozit alüminyumla kaplandı.

Ülkemizde olduğu kadar yurt dışında da çok katlı, özellikli yüzlerce projede imzası olan Çuhadaroğlu Alüminyum San. ve Tic. A.Ş. tarafından, Bosch Çerkezköy yerleşkesindeki Cepheye, 5200 m² ısı bariyerli kapaklı modüler panel sistem, 1600 m² yürüme yolu ikinci cidar cephe, 800 m² stick sistem cephe ve doğramalar, 500 m² ışıklık, 1200m² A2 sınıfı Alucobond marka kompozit levha kaplama uygulandı. Projede ayrıca 29 adet yangına dayanıklı kapı doğraması kullanıldı.

Yüksek Mimar Mühendis İnci Ateş Kuru: “Bina Geliştirilmeye Devam Edilecek”

Binanın güney ve batı taraflarını çift cepheli olarak tasarladıklarını belirten projenin tasarımcısı, Yüksek Mimar Mühendis İnci Ateş Kuru, “İlk cephede 12 santimetre taş yünü ve galvanizli sac, dış yüzeyinde de kompozit alüminyum kullandık. Cepheyi tasarlarken tüm yalıtım etkenlerini göz önünde bulundurarak planladık.” diyor.

“Özellikle Ar-Ge binasının sessiz bir ortam olarak tasarlanması istendi. Ancak Ar-Ge binasının önünden tren geçiyordu. Biz de Ar-Ge'nin bulunduğu kuzey cephesini daha kalın yaparak ses yalıtımını sağladık.” diyor Kuru; bu cephede daha sonraki yıllarda camların yetersiz kalması ihtimaline karşı, geliştirmek için ankraj bıraktıklarını ve binayı geliştirmeye devam edeceklerini söylüyor.

İkinci cepheyi de güneş ışınlarının geçirgenliğini azaltmak amacıyla yaptıklarını sözlerine ekleyen Kuru, “İkinci cephede, güneş kırıcılar yerine güneş enerjisini elektriğe çeviren cam filmler yer alacaktı. Ancak birtakım finansal zorluklardan

PROJE

dolayı şimdilik güneş geçirgenliğini azaltan camlar taktık. Daha sonra, elektrik üreten filmli camları monte ederek bu teknolojinin Türkiye’de ilk uygulamasını yapmayı planlıyoruz.” ifadelerini kullanıyor.

Modüler cephe işimizi kolaylaştırdı

Yüksek Mimar Mühendis İnci Ateş Kuru şöyle devam ediyor: “Uygulama için süremiz çok kısıtlıydı. Bu süreçte binanın cephe kaplamasını yaparak ince işlere geçmemiz gerekiyordu. Biz de Türkiye’de bir ilki teşkil eden ‘Modüler Cephe’ sistemiyle binayı kapladık. Cepheler, Çuhadaroğlu’nun atölyesinde üretildi, 4,5 metre yüksekliğindeki modüler cepheler, bir seneden daha kısa bir süre içerisinde yerine monte edildi. Düzgün bir çalışmayla profesyonel bir cephe uygulaması yapıldı.”

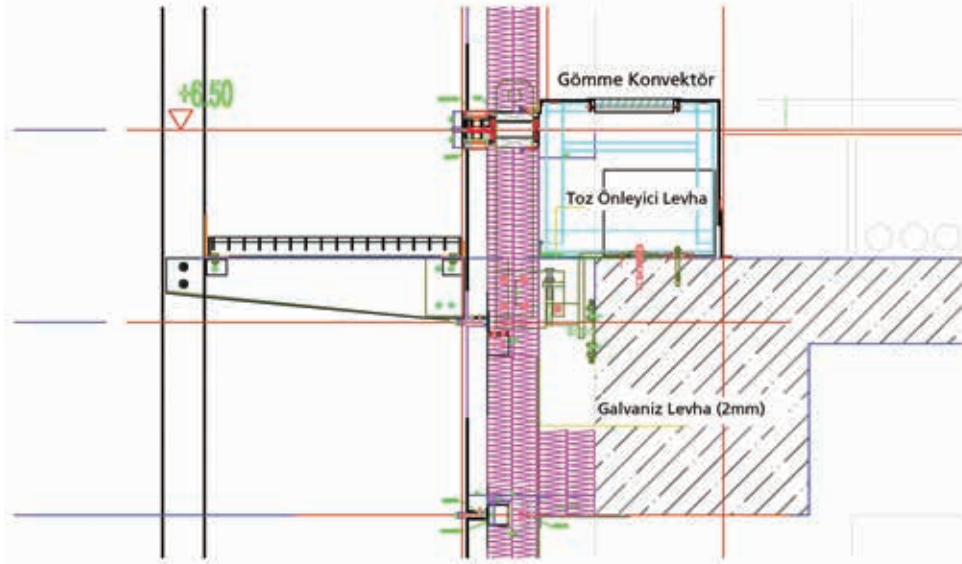
“Modüler panel sisteminin özelliklerini; cephelerin atölyede üretilip şantiyeye gelmesi, hiçbir uygulamada bozukluk olmaması şeklinde sıralayabiliriz. Bunun yanı sıra blok halde monte edilip kat boyunda takıldığı için tüm yalıtım sistemleri açısından pratik bir cephe sistemi. Parapeti, camı, taşıyıcıyı tek tek monte etmeden bir hamleyle uygulanabilmesi; diğer cephe sistemlerine göre çok daha ileri bir noktada. Özetle, bu sistemin farkı hatasız ve hızlı montaj yapılması.”

Cepheler esinlenme yoluyla tasarlanıyor

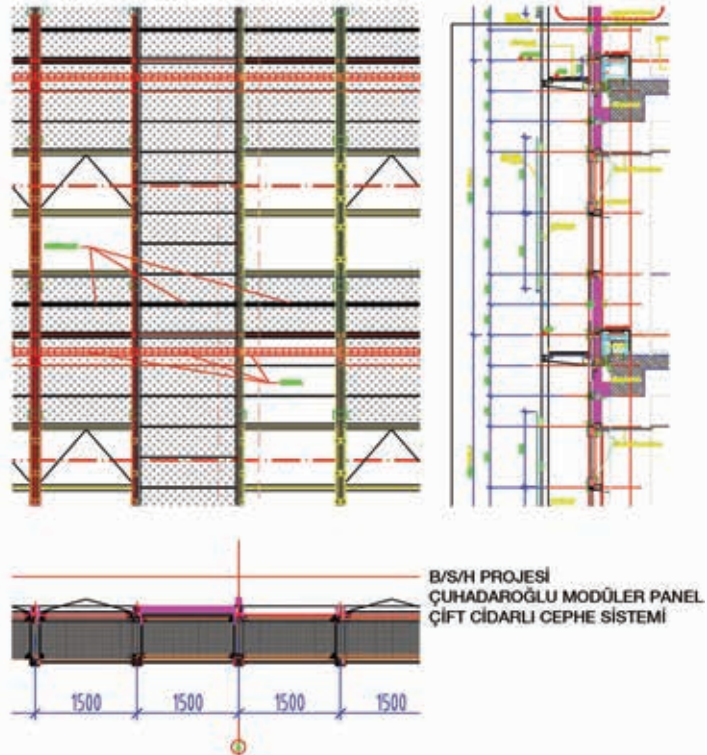
45 yıldır mimarlık yapan İnci Ateş Kuru, Türkiye’deki cephe sektörünü de şu sözlerle değerlendiriyor: “Dünyadaki standartlara ulaşmak için çalışan çok sayıda firmamız var. Ancak işverenler, çoğunlukla en ucuzaya kaçmayı tercih ediyorlar. Dolayısıyla göze hoş görülmeyen cephelerle karşılaşırız. Cephe yapımında ucuz yollara kaçılmayıp kalite standartlarına uygun ürün ve uygulamaların tercih edilmesi, ülkemiz açısından çok önem arz ediyor. Tasarım açısından bakarsak da, Türkiye’deki cepheler genellikle ‘taklit tasarımlar’ oluyor. Mimarlar, yurtdışına çıkarak mimari yönden zengin kentlerde cepheleri inceliyorlar, ardından bu cephelerden ‘esinlenip’ Türkiye’de binalar yapıyorlar. Ben buna karşıyım ve doğru bulmuyorum.”

“Tasarım yapılırken, projenin büyüklüğü, arazinin yeri, durumu ve çevredeki ekolojik düzen hesaba katılmalı. Mimarlar tasarımından önce, cephenin bulunduğu alana göre fonksiyonlarını belirlemeli. Uçuk kaçık afaki projeler yerine ayağı yere basan gerçekçi tasarımlar oluşturulması gerekiyor. Almanların ‘Bauhaus Ekolü’ vardır; onların çizgisinde daha sade, sadelikte aslında estetiği arayan bir yaklaşımla projeleri yapmaya çalışırlar. Bu yönde yapılan binaların daha sağlıklı olacağını düşünüyorum.”

ALUC-ONU-IZGARA Model 1

ALUC-ONU-IZGARA Model 2

CUHADAROĞLU
Alüminyum Sistemleri

**BÜTÜNDE
GİZLİ
DETAYLAR**

Ekolojik Yaklaşımda İklimle Dengeli Cephe Tasarımı^(*)

Y. Doç. Dr. Gülten Manioğlu

İstanbul Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi

Prof. Dr. Gül Koçlar Oral

İstanbul Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi

1. GİRİŞ

Doğa ve insan kaynaklarının rasyonel kullanımıyla ilişkili olan ekoloji, en genel tanımı ile bir ürünün üretiminden yok oluşuna kadar geçen süreçte, çevre sistemlerinin olumsuz etkilenmesini en aza indireyecek sistemlerin araştırılması olarak nitelendirilebilir. Tüm canlılar için, yaşamın sürdürülmesi ve evrimsel sürekliliğin sağlanması temel ilkedir. Genelde doğanın bütünü ve doğal iklimsel koşullardaki değişiklikler insanın eylemlerini konforlu bir biçimde gerçekleştirmesi için uygun olmadığından, insanoğlu varolduğundan bu yana iklimsel koşulları kontrol altına alarak, güvenli, sağlıklı ve konforlu yaşamaya yönelik çeşitli ölçeklerde yapma çevreler yaratmıştır. Bütün varlıkların yaşamlarını sürdürme koşulu, ortamlarla ilişkilerde, o ortamı kullanırken çevredeki doğal dengeyi bozmamaktır. Ancak günümüzde insanın her türlü gereksinimini karşılamaya yönelik olarak yapılaşma, ekosistemin dönüşebilirlik ve yenilenme

(*) Makale, Çatı ve Cephe dergisinin 35. sayısından alınmıştır.

hızından fazla atık çıkmasına yol açarak, ekosistem ölçeğinde çevresel zararlara neden olmaktadır. Ekosistemlerin zarar görmesi, doğadaki dengeyi sağlayan dönüşüm sistemini oluşturan elemanların nitelik ve nicelikleri ile ilişkilerinin bozulması demektir. İnsanların yaşamlarını sürdürebilmesi için gereksinim duyduğu doğal kaynaklar, bunların geri dönüşüm mekanizmalarının kapasitesi ile sınırlıdır. Bugünkü kaynakları maksimum bir verimle kullanmak, gelecek nesillerin de bu kaynaklardan yararlanma haklarına saygı duymak, doğal döngülere zarar vermeden sağlıklı çevreleri yaratmak zorunludur. Bu zorunluluk ekolojik yaklaşımın büyük bir çoğunluk tarafından benimsenmesine neden olmuştur. Ekolojik yaklaşım, bir ürün olarak ele alınabilecek yapının veya yerleşme gruplarının, tasarım aşaması, yapım aşaması, kullanım aşaması, kullanım sonrası ve yıkım aşamalarının ekosistemlere zarar vermeyecek şekilde ele alınmasıdır. Günümüz tasarımcıları, insanlığın ve doğanın sürdürülebilirliğini sağlayacak yapıları gerçekleştirmekle sorumludur. Ekolojik tasarıma olan bu eğilim, çevresel sorunların çözümünde doğal ve kaçınılmaz bir süreçtir. Bu yaklaşımıyla mimarlık, sürdürülebilir çevre bilincinin topluma iletilmesinde de önemli bir rol oynamaktadır.

Ekolojik yapıların tasarımında, mimarın kontrolündeki tasarım parametreleri farklı ölçeklerde ele alınabilmektedir. Genel olarak yer, yapı aralıkları, yapı formu, yapının cephe kabuğuna ilişkin özellikleri olarak ele alınabilecek parametreler için tasarım aşamasında dış iklimsel koşulları kontrol edecek uygun değerlerin belirlenmesi gereklidir. Bu parametreler içerisinde dış iklimsel çevre ile iç iklimsel çevreyi ayıran, dış iklimsel koşulları kontrol ederek konforlu iç mekanların yaratılmasını olanaklı kılan en önemli tasarım parametresi cephe kabuğudur. İstenilen konfor koşullarını sağlamada tasarım aşamasında cephe kabuğu için belirlenecek en uygun değerlerle diğer tasarım parametre değerlerinin oluşturacağı uygun kombinasyonlar, en az doğal kaynak harcayarak çevreye, yenilenme hızından daha az zarar veren yapıları, diğer bir deyişle ekolojik yapıları tanımlarlar. Dolayısıyla ekolojik tasarımın ilk adımını, minimum enerji kullanımı ile dış iklimsel etkileri kontrol ederek cepheye ilişkin tasarım parametreleri için en uygun değerlerin belirlenmesi oluşturmaktadır. Bu açıdan, bulunulan yörenin iklimsel koşullarına uyum sağlayarak, enerji ve kaynak tüketimini azaltan ve iklimsel etkilerin kontrolünde optimum performans gösteren tasarım parametreleri ile oluşturulan cepheler, iklimle dengeli cephe olma özelliğini kazanırlar.

2. İKLİMLE DENGELİ CEPHE TASARIMINDA ETKİLİ OLAN PARAMETRELER

İklimle dengeli yapı tasarımının hedefi, yöresel iklimsel etkilerden optimum yararlanan enerji korunumlu yapılar aracılığıyla sürdürülebilir bir çevre yaratmaktır.

2.1. İklimle İlişkin Parametreler

Bina dışı çevrenin iklimini oluşturan iklim elemanları, iklimsel konforu etkileyen ve enerji korunumu sürecinde etkili olan fiziksel çevresel etkenler olarak ele alınabilir. Bunlar; güneş ışıınımı, dış hava sıcaklığı, dış hava nemliliği ve rüzgardır. Mevcut dış iklimsel koşullar yardımıyla istenen iç iklimsel koşulları (iklimsel konfor koşullarını) sağlayabilmek için tasarım parametrelerine ilişkin bir takım önlemler alınmalıdır. Bu önlemlerin alınabilmesi için öncelikle dış iklim elemanlarına ait değerlerin elde edilmesi ve kullanılabilir bir şekle getirilmesi, diğer bir deyişle iklimsel verilerin derlenmesi gerekir. Bu nedenle tasarımın dayandırıldığı karakteristik gün veya dönemler için güneş ışıınımı, dış hava sıcaklığı, dış hava nemliliği ve rüzgar gibi dış iklim elemanlarına ait değerler gerçek atmosfer koşullarına göre belirlenmelidir. Bina dışı çevredeki iklim elemanlarının etkilerine bağlı olarak herhangi bir cephenin çevrelediği iç mekan içerisinde iklimsel konforun ek yapma enerji sistemlerine en az gereksinme duyularak gerçekleştirilebilmesi için tasarımcının denetiminde olan tasarım değişkenlerinin uygun değerlere sahip olmaları gerekmektedir.

2.2. Cepheye İlişkin Tasarım Parametreleri

Cephenin çevrelediği bina iç mekanlarında, iklimsel konfor koşullarını sağlamada, doğal çevrenin iklimsel karakteristiğine bağlı olarak gereksinim duyulan enerjiyi doğal yollarla çevreye zarar vermeyecek şekilde karşılamada etkili olan yapma çevreye ilişkin başlıca tasarım parametreleri olarak; Cephenin bulunduğu yer, cephenin diğer bina cephelerine göre konumu (bina aralıkları), cephenin yönlendiriliş durumu, cephenin formu, cephe kabuğunun özellikleri, cephede uygulanan ventilasyon düzeni, cephede uygulanan güneş kontrolü şeklinde ele alınabilir. Cephelerin iklimle dengeli sistemler olarak tasarlanabilmesi, bu parametreler için farklı iklim bölgelerine bağlı olarak önerilecek uygun değerler aracılığıyla yapılabilir. Bu parametreler aşağıda açıklanmıştır:

- **Cephenin bulunduğu yer:** Yer, iklim kontrolünde ve çevre kirliliğini önlemede etkili olan bir tasarım parametresidir. Bu parametre, yerey parçasının baktığı yön, yerey parçasının eğimi, yerey parçasının konumu ve yerey parçasının örtüsü (veya güneş ışıınımı yansıtma özelliği) gibi bir grup alt parametreler bütünüdür. Bu parametrelere ilişkin uygun değerler yörelerde geçerli olan iklimsel koşullar ve insanın iklimsel ihtiyaçlarına bağlı olarak belirlenirler ve yerleşmeler için en uygun olan bölgeleri tanımlarlar. Topografik düzene bağlı olarak iklimsel elemanların etkinlik dereceleri değişim göstermektedir. İklimle dengeli tasarım sürecinde öncelikle iklim bölgeleri için, iklimsel karakterlere göre iklimsel etkilerden optimum yararlanacak biçimde iklimsel gereksinmeye cevap verebilecek yerey parçaları seçilmelidir [1].

- **Cephenin diğer bina cephelerine göre konumu (bina aralıkları):** Cepheler binaların aralarındaki mesafelere, yüksekliklerine ve birbirlerine göre olan konumlarına bağlı olarak, birbirleri için güneş ışınlı ve rüzgar engelleri olarak işlev görebilirler. Bu nedenle güneş ışınlının ısıtıcı etkisinden ısıtma ve iklimlendirme amaçlı yararlanma veya kaçınma, binalar arasındaki açık mekanların ölçülerinin bir fonksiyonudur. Güneşin gün boyunca cephelere göre açılmal konumu yönlerine bağlı olarak değişim gösterdiğinden, uygun bina aralıklarının da bina dizilerinin yönlendirilişlerine göre değişim göstereceği açıktır. Ayrıca, istenen iç rüzgar hızının sağlanabilmesi açısından gerekli olan dış tasarım rüzgar hızı, bina aralıklarına bağlı olarak değişkenlik gösterir. Bina aralıkları azaldıkça dış tasarım rüzgar hızı etkisi de azalmaktadır [1]. Rüzgar ve güneşten yararlanma ve korunma isteklerine bağlı olarak yerleşme yoğunluğu iklim bölgelerine göre değişkenlik göstermektedir. Binalar arasındaki uzaklıklar, cephelerin birbirlerinin güneş ışınlı kazanımları ve yararlı rüzgar etkilerini engellemeyecek şekilde belirlenmelidir.
- **Cephenin yönlendiriliş durumu ve formu:** Güneş ışınlı ve rüzgar, yöne göre değişim gösteren iklim elemanları olduğundan güneş ışınlının ısıtıcı ve rüzgarın serinletici etkisi cephenin yönlendiriliş durumuna göre değişmektedir. Ayrıca cephenin yönlendiriliş durumuna bağlı olarak, cepheyi oluşturan kabuk elemanının dış yüzeyindeki güneş ışınlı yeğirliği ve dolayısıyla kabuğun birim alanından geçen ısı miktarı değişkenlik göstermektedir. Dolayısıyla yapılarda iklimsel konfor koşullarının sağlanmasında yönlendiriliş durumu önemli bir parametredir. Herhangi bir yaşama alanını örten ve onu dış çevreden ayıran cephe kabuğunun formuna bağlı olarak, yapının toplam dış yüzey alanı, farklı yönlerine bakan ve farklı eğimlerdeki cephe ve çatı yüzeyleri alanları ve cephe ve çatı yüzeyleri arasındaki oranlar değişim gösterir. Cephe formu, cephe yüksekliği, çatı türü (düz, beşik ve kırma çatı), çatı eğimi, cephe eğimi gibi geometrik değişkenler aracılığıyla tanımlanabilir [2]. Tüm bu değişkenler, cephenin dış atmosferik ve iç mekan konfor koşullarının düzenlenmesinde büyük rol oynamaktadır. Doğal ısıtma ve soğutma sağlanması, cephe aracılığıyla kaybedilen ve kazanılan ısı miktarı iklimsel koşullara göre değiştiğinden, farklı iklim bölgeleri için ısıtmanın istendiği dönemde maksimum, istenmediği dönemde minimum ısı kazancı sağlayan uygun cephe yön ve form kombinasyonları belirlenmelidir.
- **Cephe kabuğunun özellikleri:** Cephe kabuğunun güneş ışınlına karşı yutuculuk, yansıtıcılık, geçirgenlik özellikleri ve ısı geçişine ilişkin özellikleri, cephe kabuğunun birim alanından, dış hava sıcaklığı ve güneş ışınlı etkileriyle kazanılan ve yitirilen ısı miktarlarının belirleyicileridir. İç çevre iklimsel durumu ve iklimlendirme enerjisi yükleri

cephe kabuğundan yitirilen ve kazanılan toplam ısı miktarlarına bağlı olarak değişim gösterir. Dış iklimsel koşullar, yöresel veriler ve iklimsel konfor koşulları insana ilişkin iç çevresel veriler olarak ele alındığında, iç iklimsel konfor durumunun gerçekleştirilmesi sürecinde cephe kabuğuna ilişkin özellikler, tasarımcının kontrolünde kalan değişkenlerdir. Bu özellikler iklim bölgesine uygun olarak seçilmelidir.

- **Cephede uygulanan doğal ventilasyon düzeni:**

Sağlık ve konfor ventilasyonunun gerçekleştirilmesi için içeride istenilen hava hareketinin dış rüzgar hızı aracılığıyla sağlanmasında, cephede düzenlenecek ventilasyon açıklıkları doğal ventilasyon sisteminin en etkin elemanlarıdır. Özellikle sıcak ve nemli iklim bölgelerinde bu açıklıkların özellikleri, boyutları ve birbirine göre konumları iç mekanda konfor koşullarının sağlanmasında çok büyük önem taşır.

- **Cephede uygulanan güneş kontrolü:** Isıtmanın istenmediği dönemde güneş ışınlı etkisiyle istenmeyen ısı kazanımlarını önlemek için cephede güneş kontrolü önlemlerinin alınması gerekli olmaktadır. Bu önlemler cepheye eklenen elemanlar aracılığıyla olabileceği gibi, cephe kabuğunun dokusu aracılığıyla da olabilir. Bu elemanlar cephenin görünümünü doğrudan etkilemekte ve iklimsel özelliklere göre değişmektedir.

3. FARKLI İKLİM BÖLGELERİNDE İKLİMLE DENGELİ GELENEKSEL CEPHE ÖRNEKLERİ

Meteorolojik verilerin derlenmesi ve değerlendirilmesi sonucunda Türkiye 5 iklim bölgesine ayrılmaktadır. Bu bölgeler, ılımlı nemli, ılımlı kuru, sıcak nemli, sıcak kuru, soğuk bölgelerdir. Bu bölgelerin karakteristik özelliklerini temsil eden pilot şehirler sırası ile İstanbul, Ankara, Antalya, Diyarbakır ve Erzurum olarak ele alınabilmektedir [1]. Bu iklim bölgelerinde geleneksel yerleşme ve konutlarda esas amacın "iklime hükmetmek değil, ona uyum sağlamak" olduğu söylenebilir. Ancak bugünün "ekolojik" anlayışında, iklime zarar vermeden ve kirliletmeden uyum sağlamak ve iklime ait elemanları, yaşadığımız mekanlara alıp, gelişmiş teknoloji ve malzemeye konfor şartlarına uygun olacak biçimde "iklimle dengeli" bir hale dönüştürmek de yer almaktadır. Bu çalışmada sözü geçen ılımlı-nemli, ılımlı-kuru, sıcak-nemli, sıcak-kuru ve soğuk iklim bölgelerine özgü geleneksel konut cephe örnekleri iklim bölgelerinin mimarlık ve şehircilik açısından karakteristik özellikleriyle birlikte incelenecek ve örneklemeler yapılacaktır. Geleneksel konut ve kentlerimiz değerlendirilirken, geçen yüzyılda bina donanımları ve kent altyapısı ile ilgili elde edilen gelişmeleri ölçüt olarak almak haksızlık olur. Ancak yakın geçmişimizde tüm teknik ve mali yetersizliklere rağmen alınan önlemleri ve geliştirilen yöntemleri inceleyerek, bazı temel kuralların zamanla birlikte değişmediğini gösterilmesinde fayda vardır.

Ilımlı-nemli ve ılımlı-kuru iklim bölgeleri: Geleneksel binalarda ılımlı-nemli ve ılımlı-kuru iklim bölgeleri mimarisi benzerlik gösterir. Ilımlı iklim bölgelerinde ısıtmanın istendiği dönem daha uzun olduğu için cephelerinin güneş ışınımından maksimum yararlanacak şekilde güneyli yönlere yönlendirilmesi önceliklidir. Bu yüzden bu bölgelerdeki tasarımlarda konutların birinci derecedeki yaşama hacim cepheleri doğu-güney-batı yön sektörünün içinde kalacak şekilde yönlendirilmiştir. Ancak bazı bölgelerde cephe güneşli yöne göre değil manzaraya göre yönlendirilir (Şekil 1). Ilımlı-nemli iklim bölgesinde kış rüzgarından korunmak, ancak nemi dağıtmak için de yaz rüzgarından faydalanmak gereklidir. Bu nedenle konut cephelerinde karşılıklı açıklıklar öngörülerek yaz koşullarında yeterli hava hareketinin sağlanması hedeflenmiştir. Ilımlı-nemli ve ılımlı-kuru iklim bölgelerinde bina formunun daha esnek olması nedeniyle cephede hareketlilik ve çeşitli girinti ve çıkıntılar ve geniş saçaklı çatılar öngörülmüştür. Eski Türk evlerinde sıkça görülen tahta panjurlar da özellikle güneyli yönlerde bir güneş kontrolü elemanı olarak kullanılmış ve güneş ışınımının iç mekanlara girmesi engellenmiştir. Bazı konutlarda yaz odası, kış odası veya yazlık kat, kışlık kat gibi farklı mekanlar da öngörülerek, mevsim değiştiğinde de iklimsel konfor koşullarından vazgeçilmemiştir. Bina cepheleri, kışlık olarak kullanılan, güneye yönlendirilen ve bir bölümü toprağa gömülü olan alt katta, kışın sert koşullarından korunmak için masif, kagir veya kerpiç dolma duvarlı ve ufak pencereci olacak şekilde düzenlenmiştir. Yazlık olarak kullanılan üst katta ise bina cephesi, yazın bunaltıcı etkisini azaltmak için ahşap iskelet, dikme araları tuğla veya kerpiçle dolu olan ince duvarlı havadar ve serin olacak şekilde düzenlenmiştir. Kışlık kat cephelerinde pencereler daha küçük ve tavan yüksekliği daha az, ancak yazlık kat cephelerinde pencere alanları büyük ve hava akımının kolay olması için de tavanlar yüksek tutulur (Şekil 2). Kışlık katın cephelerinde pencerelerdeki ahşap kapaklar açıldıklarında gölgeli alan oluşturmaları için içeride, yazlık katın cephelerinde ise güneş kontrol elemanı olarak dışarıda düzenlenmişlerdir [3], [4]. Çatılar yağışlara göre biçimlenmiş, genellikle kırma-beşik çatı formundadır. Çatı saçakları çok geniş olup, binanın cephesini kışın yağmurdan, yazın da güneş ışınımından korurlar.

Bina cephesinde kullanılan malzemeler yörelere göre farklılık göstermektedir. Bazı bölgelerde ev cepheleri kerpiç olmasına rağmen cepheler sonları ahşap strüktürlü ve bağdadi sıvalı olmak üzere biçimlenmiştir. Bina cephesinde genellikle ahşap kullanılmıştır.

Sıcak-nemli iklim bölgesi: Sıcak-nemli iklim bölgelerinin karakteristik özellikleri bol yağış almaları ve dolayısıyla nem oranının çok fazla olmasıdır. Sıcak-nemli iklim bölgelerinde en çok ihtiyaç duyulan rüzgar ve gölgeli alandır. Bu nedenle evlerin cepheleri, dar, gölgeli ve sıcak-nemli iklime uygun olarak, bölgenin hakim rüzgarını alan sokaklara açılır (Şekil

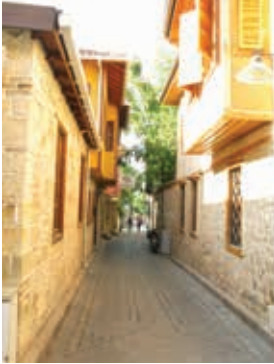

Şekil 1: İstanbul Anadolu yakasında ev

Şekil 2: Bursa'da yazlık ve kışlık kat uygulaması

3). Evler avlulu olup, yüksek duvarlarla çevrili bu mekanlarda, sıcak iklim şartlarına uygun bol gölgeli alanlar oluşur. Tasarımında en çok ihtiyaç duyulan öğeler, düşük ısı tutuculu, karşılıklı hava hareketini sağlayacak serin rüzgarı alacak ve ışıklandırmayı sağlayacak, diziler halinde açılan geniş pencere alanları ve hakim rüzgarı karşı yerleştirilmiş dar ve ince uzun bina cepheleridir. Cephede kat yüksekliği de havalandırma sağlamak için genellikle en az üç metre veya daha fazladır. Sıcak-nemli iklim bölgesi konut mimarisinin cephe özelliği olan kepenkler, evlerin içini güneşten korur ve pencere açık kaldığı zaman evin içini göstermeden odanın hava almasını sağlar. Bu tip iklim bölgelerinde binanın cephede kolonlar üzerinde yükselmesi ya da zemin katta bazı açıklıklar bırakılması, rüzgarın binaların altından geçerek binayı soğutmasına olanak verdiği için tercih edilir (Şekil 4). Sıcak-nemli iklim bölgesinde, çatılar da iklime ve yağışlara uygun olacak şekilde eğimli, geniş saçaklı ve hafif tasarlanır. Geniş saçaklar sayesinde ev cephelerinde geniş gölgeli alanlar elde edilebilir. Çatı

Şekil 3: Dar ve gölgeli sokak

Şekil 4: Zemin katta kolonlar üzerinde yükselen ev

alaturka kiremit kaplı, beşik veya kırma çatıdır. Nem kontrolü gereksinmesinden dolayı çatılar sürekli havalandırılan, “nefes alan” çatılar şeklinde inşa edilirler [5]. Yapılar, genellikle bölgede kolay bulunan malzemeler olması nedeniyle ahşap ve taş kullanılarak inşa edilir.

Sıcak-kuru iklim bölgesi: Kapalı yaşam biçiminin tüm özelliklerini yansıtan sıcak-kuru iklim bölgesi mimarisinde, evlerin iç ve dış cepheleri farklı özellikler gösterir. Avlu cephelerinde taş işçilikleri, derzler, süslemeler, kalker taşları, kapılar, değişik formlardaki pencereler, parmaklıklar, farklı eyvan ve pencere kemerlerine sıkça rastlanır. Sokak cepheleri, zemin katta yüksek ve sağır bir duvardan ibarettir. Zemin kattaki tek açıklık, evlerin görkemli yapılmış, kemerli giriş kapıları, bazen kapıların üstünde yer alan küçük pencereler ve üst kattaki çardak denilen çıkmalardaki pencerelerdir. Sıcak-kuru iklim bölgesinde binaların cephesinde en yaygın olarak kullanılan eleman ise eyvandır. Genelde eyvanlar herhangi iki kapalı mekan arasında bir yarı-açık mekan olarak planlandığı için her zaman güneş ışınının etkisine karşı korunaklı alanlardır (Şekil 5). Bir diğer yarı-açık eleman ise revaktır. Revaklar da, ev cephesine paralel düzenlenen, üzeri kapalı, bir tarafı kolonlu kemerli geçitlerdir. Bu sayede evin cephesi sürekli serin ve gölgede kalıp güneş ışınımından ve etkisinden korunmuş olur (Şekil 6).

Sıcak-kuru iklim bölgesi geleneksel konutlarında, bina kabuğunun termal kütlesinin yüksek olması, gün içindeki yüksek sıcaklığın etkisinin bina kabuğu iç yüzeyine ulaşmasını geciktireceğinden, iç mekanların gün boyunca serin kalmasını sağlar. Bu yüzden yüksek ısı tutucu özellikler sergileyen taş, kerpiç, çamur ve bunların çeşitli kombinasyonları, bu tip iklim bölgelerinde bina kabuğunda kullanılmak üzere öncelikle tercih edilen malzemelerdir. Genellikle taşıyıcı zemin kat duvarları, moloz taş ve iç ve dış yüzleri düzgün kesme ya da kaba yontu, ortası moloz taş olarak inşa edilen sandık duvar tekniği ile yapılmıştır. Sıcak-kuru iklim bölgesi mimarisinde cephe pencereleri genellikle iki sıralı olarak düzenlenmiştir. Üst

sıra pencerelerin, camın olmadığı dönemlerde ahşap kapaklar ile kapatılan pencerelerin yerine ışık vermesi amacıyla yapılmış olduğu düşünülmektedir. Tepe pencerelerinin en önemli işlevi ise yazın ısınan havanın yükselip bu boşluklardan çıkarak doğal havalandırmanın yapılmasını sağlamaktır. Eğimsiz toprak damlar bu iklim bölgesinin bir diğer karakteristik özelliğidir. Kerpiç bu yörede taş ile birlikte en çok kullanılan malzemedir. Sıcığa ve soğuğa karşı çok iyi bir yalıtkan olan kerpiç, mekandaki nemi de dengeler. Bu iklim bölgesinde, güneş ışınının etkisinin azaltılması için cephede alınan bazı diğer önlemler ise pencere alanlarının ve sayılarının azaltılması ve hatta pencerelerin yükseğe yapılarak döşemeden yansıyarak gerçekleşecek olan zemin radyasyonunun engellenmesi, evlerin dış cephelerinin beyaz veya açık renklere boyanarak güneş ışınımına karşı yutuculuğunun azaltılması, evlerin tamamının ya da bir bölümünün toprağa gömük olarak inşa edilmesi olarak sıralanabilir [5], [6].

Soğuk iklim bölgesi: Soğuk iklim bölgelerinde kareye yakın plan tipleri olan evler, ısı kaybının azaltılması için en az dış cephe alanına sahip olacak şekilde ve mümkün olduğu kadar kompakt inşa edilirler. Evlerin bir bölümünün toprağa gömük olması da soğuk iklim bölgelerinde sık karşılaşılan bir durumdur. Burada da amaç, soğuk rüzgarlara maruz kalan ve ısı kaybına neden olacak bina cephesi yüzey alanını azaltmaktır. Pencerelerin küçük olması ve evlerin bitişik nizamda düzenlenmesi soğuk iklim bölgesinde alınan önlemlerden bazılarıdır. Sıcak-kuru iklim bölgesinde, sıcaklığın etkisinin içeri girmesini engellemek için alınan bütün önlemler, soğuk iklim bölgesinde bu kez sıcaklığın etkisinin dışarı çıkmasını engellemek için kullanılır. Bina kabuğunun ağır malzemeden yapılmış olması ve yüksek termal kütlesi bu kez evin içinden dış mekana ısı geçişini engelleyecek şekilde işlev görür. Aralarındaki tek fark, soğuk iklim bölgesinde binaların cephelerinin güneş ışınımına karşı yutuculuğunun yüksek

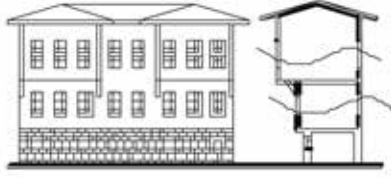
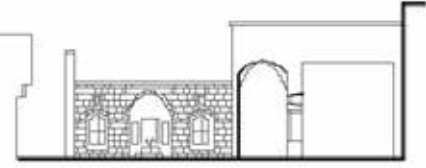
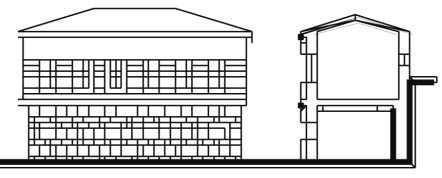

Şekil 5: Güneye yönlendirilmiş Eyvan

Şekil 6: Sıcak-kuru iklim bölgesinde Revak

Tablo 1: İklim Bölgelerine İlişkin Geleneksel Cephe Özellikleri

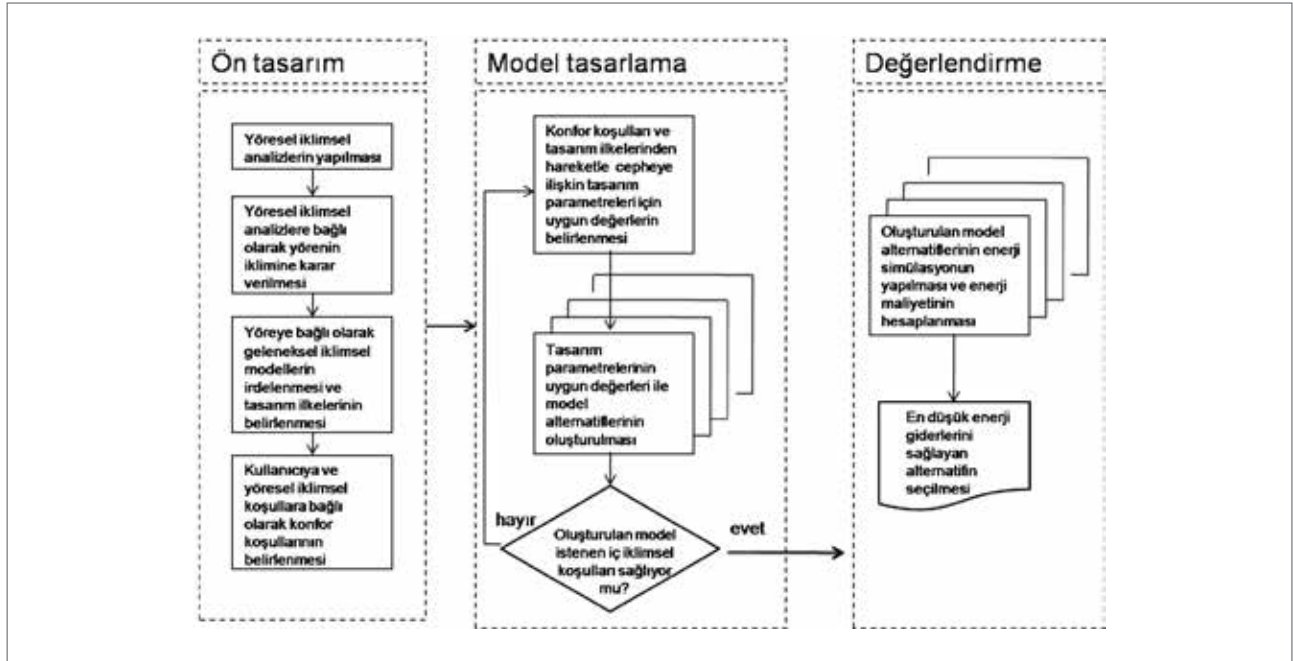
İlmlil-nemli, İlmlil-kuru iklim bölgesi		Duvarlar: İç mekanda konfor koşullarını sağlayacak yalıtım değerine sahip duvarlar Pencereler: Gerekli ısı kontrolünü sağlayacak büyüklükte açıklıklar Çatılar: Uygun izole edilmiş eğimli çatı
Sıcak - Kuru iklim Bölgesi		Duvarlar: İç mekanda konfor koşullarını sağlayacak yalıtım değerine sahip duvarlar, gölgeleme elemanları, eyvan ve revaklar Pencereler: Gerekli ısı kontrolünü sağlayacak büyüklükte açıklıklar, (avlu tarafında daha büyük, dış cephede küçük açıklıklar) Çatılar: Uygun izole edilmiş düz çatı
Sıcak - Nemli iklim Bölgesi		Duvarlar: Isı depolama kapasitesi düşük, açık renkli, güneş ışıınımı yansıtıcılığı yüksek duvarlar, hafif konstrüksiyon Pencereler: İç ve dış mekan arasında hava hareketlerine izin veren direkt güneş ışıınımından korunma amacı ile gölgelendirilen, geniş açıklıklar Çatılar: Hava hareketine izin veren yüksek ve eğimli çatı
Soğuk iklim Bölgesi		Duvarlar: Isı depolama kapasitesi yüksek, iyi izole edilmiş masif duvarlar Pencereler: İyi izole edilmiş, gerektiğinde çok katlı camlı açıklıklar Çatılar: İyi izole edilmiş, eğimli çatı az

olması için koyu renkli olmasıdır [5]. Soğuk iklim bölgesi evlerinde iklimin sert etkisine karşı alınan en önemli önlem, evlerin güneşe yönlendirilmesidir. Sofanın etrafında çeşitli biçimlerde sıralanan birinci kat odaları genellikle yazın kullanılır. Bu odalar ışığı çok alacak şekilde geniş ve çok pencerelidirler. Zemin kat ise kışık mekan olarak kullanıldığından daha az pencerelidir. Soğuk iklim bölgesinin olumsuz etkilerinden korunmak için evlerin kuzey ve doğu cephelerinde daha az sayıda ve daha dar pencereler, ancak güney ve batı cephelerinde ise daha geniş alanlı ve daha sık pencereler öngörülmüştür. Soğuk iklim bölgesi evlerinde yaygın çatı tipi kırma çatıdır. Yukarıda ülkemizde farklı iklim bölgelerinde çoğunlukla

rastlanan geleneksel cephe örneklerinin özellikleri kısaca açıklanmıştır. Ülkemizin bu konuda zengin örneklerle sahip olduğu bilinmektedir. Bu örneklerin incelendiği araştırma çalışmalarından yola çıkarak, ülkemizde farklı iklim bölgelerindeki geleneksel cephelerin iklimle dengeli tasarıma ilişkin temel özellikleri Tablo 1’de özetlenmiştir [7].

4. SONUÇ ve ÖNERİLER

Türkiye için iklimle dengeli enerji etkin, sürdürülebilir tasarım söz konusu olduğunda, Anadolu’daki geleneksel yerleşme ve yapıların, kültürel, topoğrafik ve iklimsel koşullar altında nasıl tasarlanmış olduğunu incelemek ve günümüz koşullarına uyarlamak doğru bir yaklaşım olarak kabul edilebilir.

Şekil 7: İklimle dengeli cephe / bina tasarım süreci

İklim koşulları ve topografya, bina cephesinin oluşumunda çok önemli rol oynamıştır. Bina cephesi, dış ve iç iklim koşullarını ayıran ve dış iklim koşullarının etkisini iç mekana iletirken, kontrol edebilen en önemli tasarım parametrelerinden biridir. İklimle dengeli geleneksel cephe örnekleri incelendiğinde, teknolojinin günümüzdeki kadar ileri olmadığı dönemlerde dahi bina cephelerinin, iklim etkilerini doğru kullanacak şekilde tasarlanmasıyla iklimsel konfor koşullarının sağlanabildiği ve sürdürülebilir çevrelerin hedeflendiği görülmektedir. Bu açıdan iklimsel koşulları doğal enerji kaynakları aracılığıyla kontrol ederek iç çevrede istenilen iç iklimsel koşulları sağlayan bina tasarımında öncelikle cephelerin iklimle dengeli sistemler olarak tasarlanması önem kazanmaktadır. Şekil 7. İklimle dengeli cephe / bina tasarım sürecini açıklamaktadır. Böyle bir tasarımın ilk adımını yöresel iklimsel analizler ve yörenin iklimine bağlı olarak istenen iç iklimsel koşulların (konfor koşullarının) belirlenmesi oluşturmaktadır. İkinci aşama, cepheye ilişkin tasarım parametreleri için uygun değerlerin belirlenmesi ve bu değerlere bağlı olarak bina modeli alternatiflerinin oluşturulması aşamasıdır. Üçüncü aşama, model alternatiflerinin enerji simülasyonu aracılığıyla değerlendirilerek en uygun modelin seçimini kapsamaktadır. Bu tür bir tasarımı, yapım ve kullanım sürecinde iklimsel koşulların kontrolünde gereksiz enerji ve kaynak tüketimini önleyerek ekolojik sistemlere olan zararı minimize etmeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda yapılacak çalışmalarda iklimle dengeli geleneksel mimari örneklerinin,

günümüzün teknoloji ve malzemeleri ile yorumlanarak yeni teknolojilerin geliştirilmesi ile sınırlı enerji kaynaklarını olabildiğince az tüketen ekolojik bina ve yerleşmelerin tasarımına sağlayacağı katkılar göz ardı edilmemelidir.

KAYNAKLAR

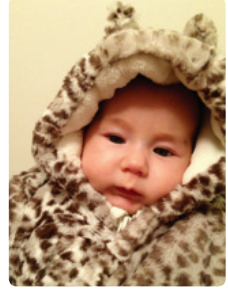
- [1] ZEREN, L. ve diğ., 1987, Türkiye’de Yeni Yerleşmeler ve Binalarda Enerji Tasarrufu Amacıyla Bir Mevzuat Modeline İlişkin Çalışma, Çevre ve Şehircilik Uygulama-Araştırma Merkezi, İ.T.Ü., İSTANBUL.
- [2] Berköz, E., ve diğ., 1995, Enerji Etkin Konut ve yerleşme Tasarımı, Araştırma Raporu TÜBİTAK-INTAG 201.
- [3] KÖMÜRCÜOĞLU, E., 1950. “Ankara Evleri”, İTÜ Mimarlık Fakültesi, Doçentlik Çalışması, İstanbul.
- [4] ELDEM, S.,H., 1986. “Türk Evi : Osmanlı Dönemi”. Türkiye Anıt Çevre Turizm Değerlerini Koruma Vakfı, C:1, Güzel Sanatlar Matbaası, İstanbul, 1986
- [5] RAPOPORT, A., 1969. “House Form and Culture”, Foundations of Cultural Geography Series.
- [6] MANIOĞLU, G., YILMAZ, Z., 2008. “Energy Efficient Design Strategies in the Hot Dry Area of Turkey”, Building and Environment, Volume 43, Issue 7, page 1301-1309.
- [7] YILMAZ, Z., LEWIS, O., OK, V., KOÇLAR ORAL G. vd, 2006. “Türkiye ve İrlanda’daki Binaların Enerji Etkin Tasarım ve Yapımı için Sürdürülebilirlik Stratejileri”, İTÜ, İSTANBUL. □

Çuhadaroğlu Ailesi Büyüyor

Yeni doğanlar

Adım: Mert Özen
Annem: Sevin Özen
Babam: Ahmet Özen
Annem Çuhadaroğlu'nda
Kalite Yöneticisi
20 Eylül 2012 tarihinde doğdum.

Adım: Mina Bido
Annem: Ebru Bido
Babam: Burak Bido
Annem Çuhadaroğlu'nda Muhasebe
Departmanı Sorumlusu
25 Eylül 2012 tarihinde doğdum.

Çuhadaroğlu Ailesi olarak Mert Özen ve Mina Bido bebeklere uzun, sağlıklı ömür diliyor, anne babaları kutluyoruz.

Dünya evine girenler

Satınalma departmanımızdan
Muzaffer Yıldız
Nazlı Yıldız
ile 7 Ekim 2012 tarihinde evlenmiştir.

Proje departmanımızdan
Şafak Arslan Şenkal
Nevzat Şenkal
ile 20 Ekim 2012 tarihinde evlenmiştir.

Çuhadaroğlu Ailesi olarak çiftleri kutluyor, bir ömür boyu mutluluk diliyoruz...

ÇUHADAROĞLU
Alüminyum Sistemleri

ST 60

ST 70

ST 80

ISI YALITIMLI DOĞRAMALAR

%40, %60, %68
daha fazla enerji
tasarrufu sağlar.

CUHADAROĞLU
Alüminyum Sistemleri

GİYDİRME CEPHE SİSTEMLERİ

Isı yalıtımında
maksimum tasarruf ve
estetik görünüm sağlar.

GE 50 ICV

GE 50 SC

GE 50 SG

GE 50 IGK